

PÁKOZD

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Pákozdi bemutatása	4
3. Örökségünk.....	11
4. Eltérő karakterű településrészek	24
5. Építészeti útmutató	34
Településrészenként:	
<i>Magasság</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Telepítés</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Terepalakítás</i>	
Kerítések	
Kertek	
Erkélyek, tornácok	
Ajtók, ablakok	
Homlokzatképzés	
Részletek	
6. Mai példák	48
7. Utcák, terek	50
8. Hirdetések, reklámtáblák	53
9. Impresszum.....	54

BEVEZETÉS

1

A települések szerkezeti és arculat kialakításának megerősítése érdekében szükségessé vált két önálló szakmai részre osztani a feladatot.

A település szerkezeti és szabályozási feladatait a települési szakmérnök, az arculati megjelenést a főépítész feladata megoldani és ellátni.

Ezzel a megerősítéssel kívánja a szakmapolitika elősegíteni azt, hogy szerves, organikus és egységes településkép alakuljon ki, egyben megalapozott döntéseket hozzanak a települést szolgáló képviselők.

(Takács János: Pákozd polgármestere)

Pákozd Nagyközség Fejér megyében, a Gárdonyi járásban, a Velencei-tó északi partján, a Velencei hegység déli lábánál található. A szomszédos települései Székesfehérvár, Pátka, Lovasberény, Sukoró és Gárdony a megyeszékhely Székesfehérvártól 10 km, a járásszékhely Gárdony várostól 12 km távolságra helyezkedik el. A településen áthaladó M7-es autópálya közelsége miatt a főváros mintegy egy órányi távolságra van a településtől.

A község területe 4330 hektár, lakóinak száma mintegy 3300 fő.

PÁKOZD BEMUTATÁSA

Pákozd térsége feltehetőleg évezredek óta lakott helyként szolgált a Kárpát Medencében élő elődöknek. Ezt bizonyítják a településen feltárt régészeti leletek, mint a

- a Kr. előtti 1300-as évekből származó Pákozdvár, amely Hazánkban az egyik leggazdagabb leletanyagot tartalmazó földvár,
- a Kelta és Gepida lelőhelyek, amelyek elsősorban a Velencei-tó melletti területekre jellemző,
- a kerékpárút kiépítése során feltárássra került római kori szálláshely kemencével és tárgyi leletekkel.

A település előéletét bizonyító leletek ismeretében feltételezhető az, hogy folyamatosan lakóhelyként szolgáló területről beszélhetünk annak ellenére, hogy az Árpád-korból nem maradtak fenn erre utaló maradványok. Az államalapítást követően az 1200-as évektől a Gesta tesz említést először Pákozdról. Azonban szakértők véleménye szerint a „d” végződésű helynevek az Árpád-korra vezethetők vissza.

Egy település múltját, arculatát nagyban meghatározzák a történelmi eseményei, hagyományai. Pákozd katonai jellegű település. 1593-ben zajlott le az az ütközet, amely a hadtörténelemben az I. pákozdai csata néven vált ismertté. A csatamező déli szárnyán talán ennek az eseménynek emlékét őrzi a Jancsár-völgy és a Hajdútemetés helynév. A község Magyarország egyik legismertebb települése: az 1848. szeptember 29-i győztes pákozdai csata mélyen a lelkekbe ivódott.

A Katonai Emlékpark Pákozd-Nemzeti Emlékhely azzal a céllal jött létre, hogy bemutassa az 1848-ban alakult Magyar Honvédség történetének főbb eseményeit, és emléket állítson az eltelt 160 év hősi helytállásának, a minden korban becsületesen küzdő, és ha kellett, életét is áldozó magyar honvédeknek.

Az elkészült 1848-as emlékhely és Emlék Múzeum a szabadságharc első győztes csatájában hősiiesen helytálló honvédekre és nemzetőrökre emlékeztet, az 1990-es években épült Don-kanyar kápolna a II. világháborúban elesett honvédeknek állít emléket, a Magyar Békefenntartó emlékmű és a békefenntartó kiállítás pedig a ma katonái áldozatvállalását hívatott bemutatni. 2008-2009-ben elkészült az I. világháború harcaira emlékeztető objektum és a Hősök emlékműve, majd a II. világháború lövész állás bemutató. Az 1956-os őszi események emlékét a forradalom 55. évfordulójára elkészített Emlékpont őrzi.

Pákozdi címere az 1848. szeptember 29-én Pákozdi és Sukoró közti síkon lezajlott honvédő csatának állít emléket. A címert álló helyzetű, csücskös talpú tárcsapajzs, osztatlan kék pajzsmezővel. A címerpajzs azért csücskös talpú tárcsapajzs, mivel ez a pajzstípus ún. "Kossuth-címerként" ment át a magyar köztudatba. A pajzsmezőben egy lebegő katonai dob látható. A katonai dobot egy eredeti 1948-49-es honvéd gyalogsági dobról mintázták. A dob előtt haránt irányban két, keresztbe tett, szimmetrikusan elhelyezett szablya van. A két szablya szintén korabeli huszárszablya stilizált másolata. A szablyák pengéje ezüst, a markolat arany. A dob aranyszínű, alsó és felső karimája veres-ezüst-zöld háromszögekkel díszített.

A címerpajzsot két oldalról zöld színű szőlőágak övezik. Az ágakon egy-egy zöld szőlőfürt látható. A címet övező kartus (növényi dísz) nem csupán díszítő motívum, hanem a község 1848. előtti történelmét szimbolizálja. Ugyanis az 1848-49-es csapatzászlókon a magyar címet két oldalról szintén kartus övezi, de az két tölgyfaág volt. A tölgyfaág a győztes csaták és hadvezérek szimbóluma. A kompozíció megtartásával a tölgyfaágak helyére azért szőlőágak kerültek, mert a község eredeti viaszpecsétjében is szerepel ez a motívum.

A településen működő intézmények épületeinek állapota jó, azok felújítása folyamatosan megtörtént, és történik. Az infrastrukturális ellátottság – a néhány makadám utat leszámítva - jónak mondható.

Általános orvosi rendelő, gyermekorvosi rendelő és anya gyermekvédelmi rendelő működik a településen.

A Nemeskőcsag Általános Iskola Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működik. Az intézményben 220 fő tanuló oktatására van lehetőség, tornateremben számos rendezvényt bonyolítanak le. Óvoda férőhelyek száma 150 fő, 6 óvodai csoportban.

A családi napközi is működik a Széchenyi utcában. A településen minden gyermek számára biztosított az óvodai ellátás, Nincs a településen olyan óvodás korú gyermek, aki nem vesz részt óvodai nevelésben.

Általános orvosi rendelő megfelelő, gyermekorvosi rendelő megfelelő, anya gyermekvédelmi rendelő megfelelő. Szakorvosi rendelő nincs, de a szakorvosi ellátás a megyeszékhelyen illetve a Gárdonyi járásban biztosított.

A vendéglátó helyek kedvező árakkal, és kielégítő minőséget képviselő szolgáltatásokkal várják a hozzájuk betérő vendégeiket.

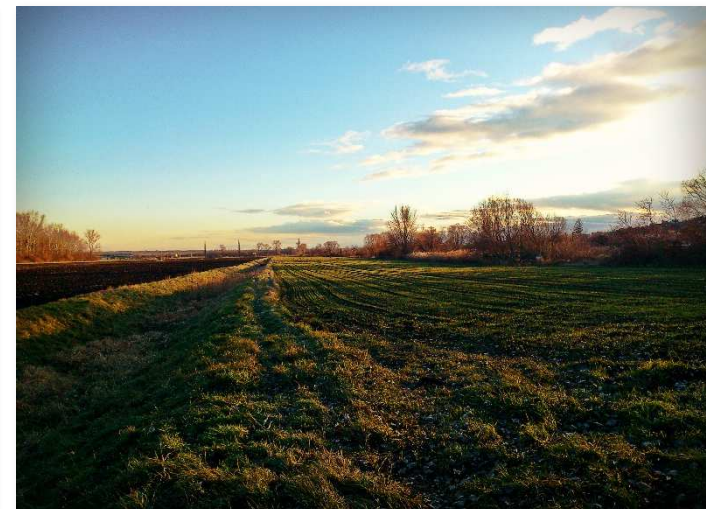
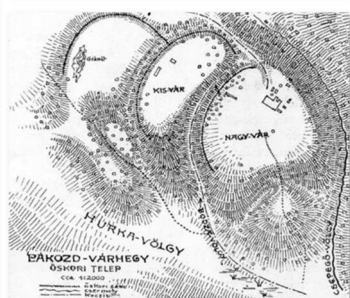

Kiemelt Kulturális Rendezvények

Március 15.-i Nemzeti Ünnap; Minden évben Pünkösdkor Sárkányeresztő Fesztivál
Augusztus 20.-i Nemzeti Ünnap; Szeptember 26 - 29 Pákozd Napok;
1849.Október 6 Aradi Vértanúk Emléknapja;
1956.Október 23 Forradalom és Szabadságharc Emléknapja;
Advent és Karácsony; Kulturális Rendezvények; Május 1. Majális;
Mindne évJúnius utolsó szombatján, Szőlős Pákozd Gastro Találkozója”;
Színházi előadások;
Musical előadások; Irodalmi Estek, Sportrendezvények;
Gyermek-Napi Rendezvények, Lovas kupák
Idősek Világnapja; Drogprevenció eseti jelleggel.

Helyi értéktárban szereplő építmények

Pákozd-sukorói arborétum, Tájmúzeum és halászati kiállítás,
Gyurgyalagtelep, Ingókövek, Bella-tó, Angelika-forrás
Pákozdvár (Tóvár). Az Angelika forrástól körülbelül 150 méterre található,
Református és katolikus templom, trianoni emlékmű, Don-kanyar kápolna.

Pákozd térségében a Velencei tavon hajóállomás is működik, a Szúnyog-szigeten, amit a Doni Kápolna illetve a Pákozdi Honvédelmi hősi emlékmű és múzeum, valamint a Sukorói Arborétum felől közelíthetünk meg.

A hajóállomáson személyszállítás történik Agárd és Pákozd között.

ÖRÖKSÉGÜNK

3

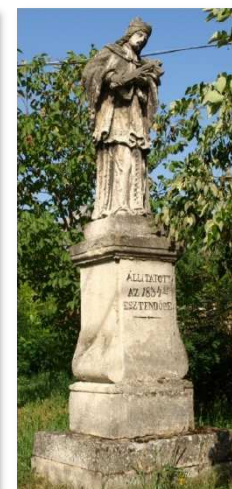
SZAKRÁLIS ÉPÜLETEK, MŰEMLÉKEK

A településünkön élő hívő emberek egyik jelentős szakrális közösségi színtere a Római Katolikus Egyházközösségünk, amelynek épülete a Római Katolikus Templom a faluközpont kiemelkedő építménye.

Maga az épület három szakaszban épült, amelynek első magja a XIII. században, majd a toronyépület a XVIII. században készült. Ezt egészítették ki a XX. század elején, és vált teljessé az itt élő katolikus közösség számára. Ehhez kapcsolódóan néhány hónapja tártak fel közvetlenül a Templom mellett Árpád kori falmaradványokat, és két sírhelyet, ami esetleg az épület még korábbi létezésére utalhat.

A településünkön élő hívő emberek egyik jelentős szakrális közösségi színtere a Római Katolikus Egyházközösségünk, amelynek épülete a RK Templom a faluközpont kiemelkedő építménye. Maga az épület három szakaszban épült, amelynek első magja a XIII. században, majd a toronyépület a XVIII. században készült. Ezt egészítették ki a XX. század elején, és vált teljessé az itt élő katolikus közösség számára. Ehhez kapcsolódóan néhány hónapja tártak fel közvetlenül a Templom mellett Árpád kori falmaradványokat, és két sírhelyet, ami esetleg az épület még korábbi létezésére utalhat.

A templom műemléki védelem alatt áll.

A pákozdi református templom 1713-ban épült, barokk stílusban torony nélkül és a maiánál kisebb méretben. 1790-ben épült a tornya, mely tagolt, réz, hagymakupolát kapott, s ekkor nyerte el mai formáját is. A II. világháborúban és az azt követő években megrongálódott, használhatatlanná vált.

A pákozdi reformátusok a XIX. és a XX. században többször tatarozták templomukat.

Az orgonája a XX. század elején épült.

A műemléki védelem alatt álló templomot egy szépen gondozott park veszi körül.

A Budai út 7. szám alatt, fésűs beépítésű utcavonalon és oldal határon áll az épület. A hosszú lakóházzal szemben műhelyépület és szín található. Az utcavonalon magas deszkakerítés áll gyalogos- és kétszárnyú nagykapuval. A 4 kapupillért figurális faragás díszíti. A hosszan elnyúló lakóház téglány tömegű, nádfedésű, vályogból épült, sárral tapasztott, fehérre meszelt. Hátsó szakasza téglafallal újjáépült. Utcai végfalát sima szalagok osztják és szegélyezik, ezek között egy zsalus ablak és a volt bejárati nyílás elfalazott helye látható. Az ormfal deszka borítású. Az udvar felé a hosszfal előtt nagy kiülésű csurgóeresz. Három új téglakémény van az épületen íves fedéssel. A hosszfalon XX. sz-i ajtók, ablakok, a ház végén új motívumként nyitott-fedett ücsörgő van íves szabad nyílásokkal. Itt is deszka az ormfal. A műhelyház hasonló külső megjelenésű, de ablaka nincs az utca felé. Befalazott, íves záródású külső bejáratára a mélyített vakolat emlékeztet. A műhelyház után-mögött egy volt pajtaépület áll, nyitott fedélszékkal, cserépfedéssel. Innen nyílik a kőfalazatú, dongaboltozatos pince, mely a műhelyház felé húzódik földdel fedve. A műhelyház és a szín között ásott kút található, fa kútházzal, nádtetővel.

Helyi védelem alatt álló épületek

Kultúra háza

Jókai Mór utca 39.

Kossuth utca 9,11,13,15 házai

Helyi védelem alatt álló terület

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Pákozd-Sukorói Arborétum

A Pákozd-Sukorói Arborétum a Mészeg-hegy 160,5 méteres csúcsán található. Az arborétum 960 hektáros területén mintegy 250 féle fa és cserje, számtalan lágyszárú növény él.

A természettudományi- és geológia tanösvény és az arborétum területén található Tájmuzeum betekintést nyújt a táj kultúrtörténetébe és gazdaság-földrajzába. Bemutatja a vidék természeti képét, nyomon kíséri földtörténeti kialakulását, éghajlati, geológiai és talajviszonyait, vízrajzát, valamint ízelítőt ad a gazdag és változatos növény- és állatvilágból.

A Halászati Múzeum a Velencei-tavi halászati hagyományokat és eszközöket mutatja be.

Bella-tó

Pákozd területén a Rákóczi utcában haladva csodálatos erdei környezetben található a mesterséges Bella-tó. A tavacska az azonos nevű patakból táplálkozik, vize tiszta, hossza kb. 100 méter. Szép természeti környezetben található, családi kirándulásra, piknikre kiválóan alkalmas.

Pákozd ingókövek

A Velencei-hegység legérdekesebb geológiai képződményei, az ún. ingókövek. Az ősmasszívum gránitja az idők során megrepedezett, a szél és a víz a málló anyagot kimosta a kőzet keményebb darabjai közül. Az ember nagyságú, szögletes gránittömbök egymáson "inogva", de mégis stabilan a mai napig fennmaradtak.

KÖZTÉRI SZOBROK, PARKOK, EMLÉKMŰVEK

Pákozdön számos, pihenésre, szabadidőtöltésre alkalmas közterületekkel rendelkezik.

Ezek közül kiemelkedik a Hősök tere pihenőparkja, a település Polgármesteri Hivatala előtti területen. Jelentősebb közkert található még a Budai út-Honvéd utca sarkán, az 1948-as forradalom és szabadságharc kis emlékparkja.

Pákozd belterületén számos emlékművet tekinthetünk meg, köztük Szent István király új szobra a Hősök terén, a Történelmi park a Budai út elején, a Római Katolikus templom parkja, valamint a 48-as emlékmű park kiemelt figyelmet érdemel.

2017. szeptember 29-én Miska-Huszár szobrát - a világ eddigi legnagyobb, 12,5 méter magas huszárszobrát - avatták fel katonai tiszteletadás mellett.

Az alkotás 12 év alatt készült el.

A történelmi emlékpark, mely a Budai út elején található a kerékpárút mellett, ideális pihenőhely az arra közlekedő kerékpárosok, gyölogosok, turisták számára.

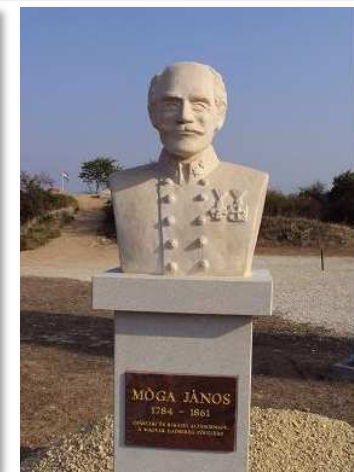

KATONAI EMLÉKPARK PÁKOZD – NEMZETI EMLÉKHELY

Fontos közpark jellegű külterületi zöldfelületi elem a szintén a Mészeg-hegy közelében található KEMPP Katonai Emlék Park Pákozd. Méltó környezetben kerül bemutatásra itt a Pákozdi csata, és a szabadságharc eseményei.

Az emlékhely hadtörténeti intézete és múzeuma felújított állapotában 2014. március 18-án nyitotta meg kapuit. Az Aradi vértanúknak emléket állító „szobor” és környezetében található 14 emlékoszlop a Mészeg-hegy tetején áll. A Mészeg-hegyen található Obeliszket 1951. szeptember 29-én avatták fel. Az Obeliszk mellett elterülő domboldalon található a Katonai Emlékpark kilátója, ahonnan festői látványban tárul elénk a Velencei-tó. Ezeken felül még említést érdemel Móga János mellszobra, illetve a Vilmos Huszárezrednek emléket állító lovas szobor.

Az elmúlt évszázad két nagy háborújának állít emléket egy emlékpont. Az első világháborús katonai barakk és a második világháborús eredeti, a Margit-vonal részét képező lövészárók korabeli módon megjelenített szakasza.

A világháborúk mártírjainak állít emléket egy szépen kialakított emlékkő és egy bronzszobor is. A magyar vitézek szobrát 2007-ben avatták fel. Az első világháború befejezésének 90. évfordulójára készült el a doberdói fronton használatos tiszti barakk pontos másolata és a frontszakasz harcait bemutató kiállítás.

A Magyar Békefenntartók emlékére emelt emlékmű soha nem lesz befejezett, hiszen napjainkban is újabb missziók csatlakoznak a békefenntartók nagy családjához. Tiszteletükre pedig minden alkalommal egy-egy újabb márványoszlopot emelnek.

Ebben az épületben talált végső nyughelyet az orosz földről, Rudkino falu mellől hazaszállított ismeretlen katona földi maradványa is, amely a magyar hadtörténelem fájdalmas eseménye és számtalan katonahőse emlékét őrzi.

Az 1956-os őszi események emlékét a forradalom 55. évfordulójára elkészített Emlékpont őrzi. Hiába telt el egy egész emberöltő 1956. október 23. óta, az idő mégsem engedte feledni a magyar nép hősiességét és a szabadságáért mutatott elszántságát.

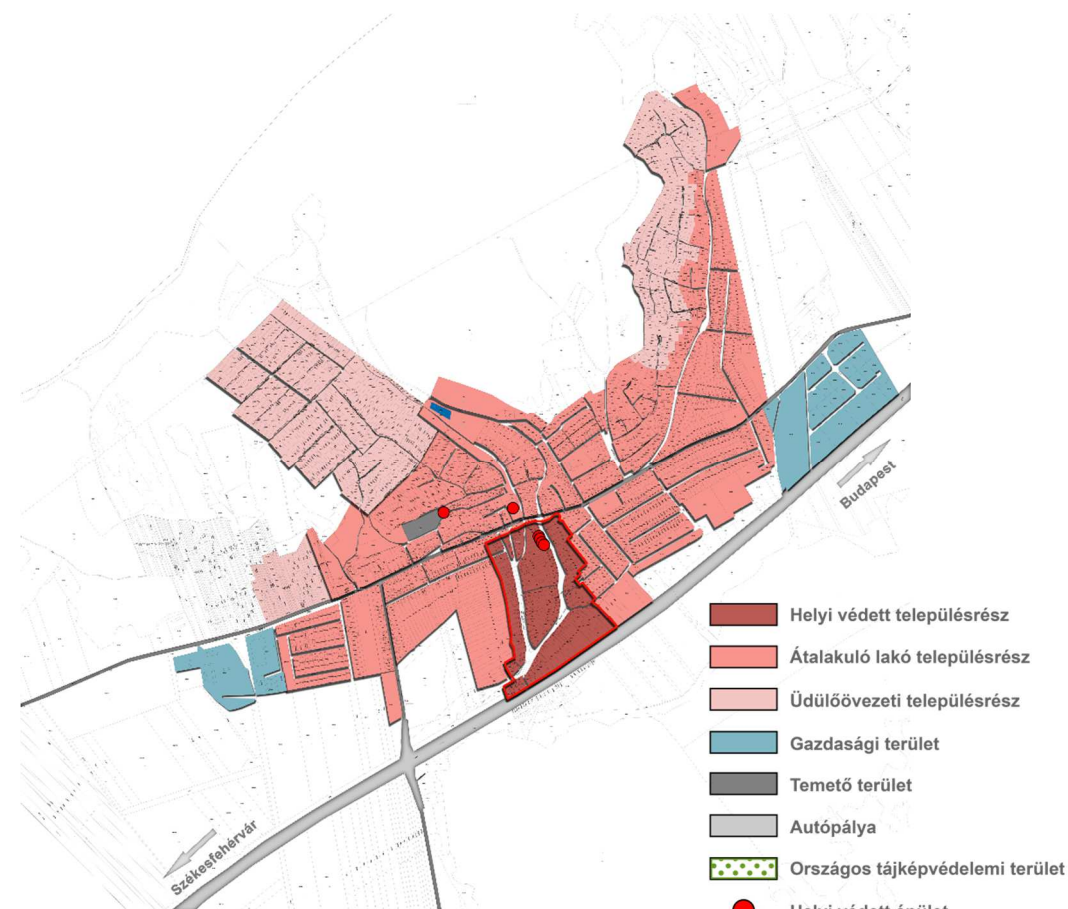
ELTÉRŐ KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK

4

A **falu teljes** szerkezetét alapvetően meghatározza a főút köré települt lakóterület.

A település belterületét négy nagy egységre lehet szétbontani. Az ősi településmag a hagyományos hosszanti elrendezésű egyszintes nyeregtetős házak, illetve a település történetisége miatt a **helyi védett terület**. A Budai út két oldala **átalakuló lakóterület**. A település belterületének északi részén levő Belső heggy, a Páskom és Suhogó pedig **üdülőövezeti** karakterű. A belterület Fehérvár, illetve Sukoró felőli szakaszán **gazdasági területek** találhatóak.

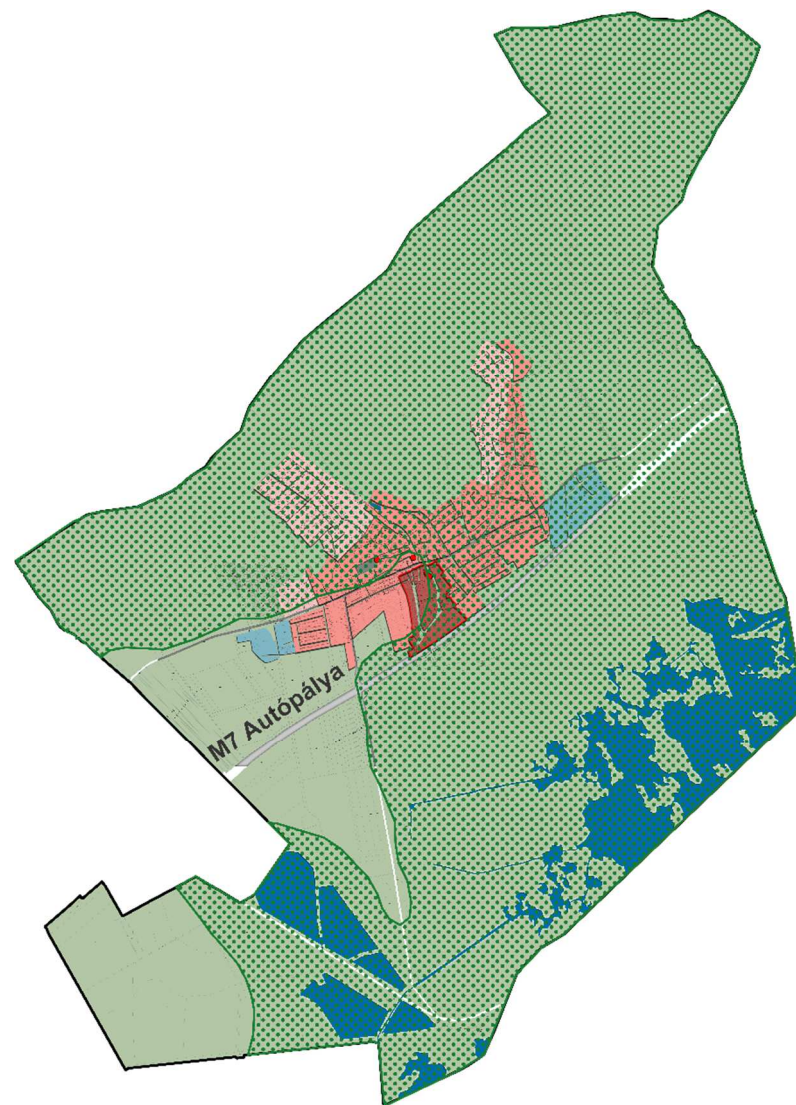
A település igazgatási területének nagy része érintett az **országos tájképvédelmi területtel**.

- Külterület
- Helyi védett településrész
- Átalakuló lakó településrész
- Üdülőövezeti településrész
- Gazdasági terület
- Temető terület
- Autópálya
- Országos tájképvédelemi terület
- Helyi védett épület

Helyi védett településrész

A helyi védett településrész a Petőfi és a Kossuth utcák által határolt területen, az ősi településrészen található. A lakótelkek beépítése a hagyományos falusi, fésűs beépítés. A telkek keskenyek és hosszúak, jellemzően kerként művelt hátsókerettel. A területen jellemző az utcafronti vagy kis előkertes beépítés, a lakóépületek utcára merőleges nyeregtetővel épültek. Az épületek utcafronti szélessége 6-8 m közötti.

Átalakuló lakóterület

Átalakuló lakóterületnek tekinthető a település nagyobb része, ahol a különböző korok építészeti stílusa és divatja határozza meg a településképet. Me lakóterületen hagyományos falusias lakóház, sáttortetős kockaház, a '70-es '80-as évek nyeregtetős, magassföldszintes és tetőtérbeépítésű épülete, illetve a mai kor modern épülete is. Az eltérő stílusú épületek akkor alkotnak kedvező településképet, ha illeszkednek az adott utca beépítéséhez telepítésben és épülettömegben egyaránt.

Üdülőövezet

A belterület nyugati-északnyugati szomszédságában, a Páskom, illetve az Ősi-hegy (Belső-hegy) lankáin szőlőskertek, hétvégi telkek, illetve új építésű lakóházak sorakoznak (Suhogó). Az üdülőterületek nem különülnek el a lakóterülettől, építészetileg ahhoz nagyon hasonló képet mutatnak.

Az üdülőterületre is igaz, hogy az eltérő stílusú épületek akkor alkotnak kedvező településképet, ha illeszkednek az adott utca beépítéséhez telepítésben és épülettömegben egyaránt.

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK

A település kedvező földrajzi adottságait kihasználva a településre leginkább jellemző a szolgáltató és a mezőgazdasági ágazat túlsúlya. A mezőgazdasághoz kapcsolódva több termelő, szállítványozó és feldolgozó vállalkozás is található a településen. Az egyes gazdasági ágazatok összekapcsolása és egymásra épülése megfigyelhető a településen.

A településen jelenleg is több gazdasági társaság tevékenykedik, ezek erősítése és új cégek alakulásának ösztönzése, folyamatos működése, munkahelyek teremtése kiemelt feladat.

Gazdasági épületek láthatóak a település dél-nyugati részén, ahol a terület szinte teljes mértékben beépült. A belterületől észak-keleti irányban található az ipari park céljára kijelölt gazdasági terület. Az Ipari Park infrastruktúrája nagy részben kialakult, a területen zöldmezős beruházásként gazdasági tevékenység létesítésére van lehetőség.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

5

Ahhoz, hogy egy olyan ház épüljön, mely a település képéhez illeszkedik, a közösség számára követendő példaként szolgál, ugyanakkor a tulajdonos igényeit kielégíti nem szabályozók és tiltások sora kell, hanem feltétlenül építetői és építészeti alázat.

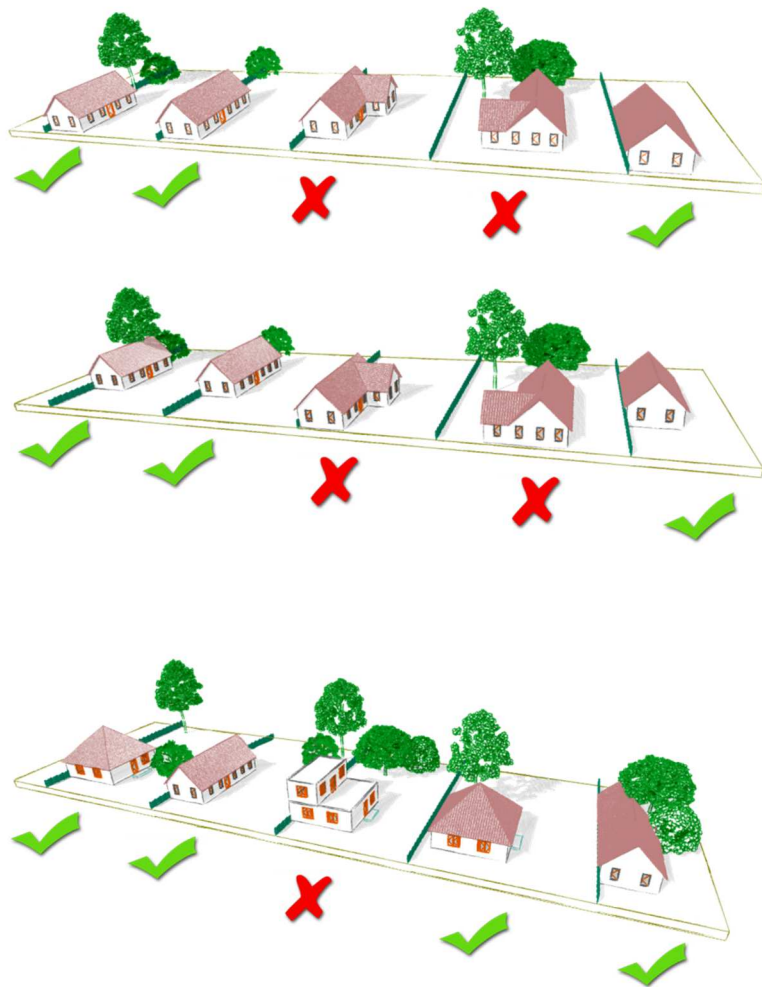
Építető részéről ez azt jelenti, hogy nem akar nagyobb, magasabb, feltűnőbb épületet építeni a környezetében, szomszédságában levő épületeknél. Az építész részéről az alázat azt kell, hogy jelentse, hogy az általa tervezett épület a tervezési programot teljesítse ugyan, de ne a tervező önmegvalósításának tárgya legyen.

Az építészeti útmutatóban szeretnénk segítséget nyújtani építető és építész számára oly módon, hogy bemutatjuk azokat a jó példákat, kívánatos építészeti követelményeket, melyek segíthetik egy olyan épület létrehozását, mely illeszkedik Pákozd településképehez.

Az útmutató településrészenként ismerteti a javaslatokat és kívánatos építészeti kialakításokat.

HELYI VÉDETT TERÜLETI TELEPÜLÉSRÉSZ

TELEPÍTÉS

Új épületek telepítése és a meglévő épületek bővítése a meglévő beépítés utcai homlokvonalának figyelembe vételével történhet.

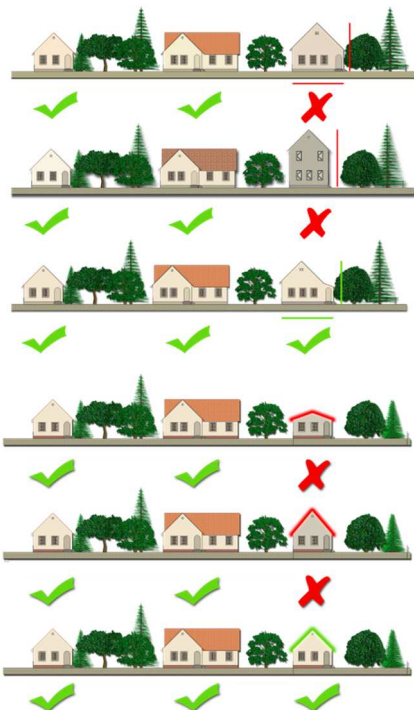
Az épületek utcai homlokzatának szélessége legfeljebb 8 m lehet.

Az épületeket a telek oldalhatárával párhuzamosan kell elhelyezni.

TETŐKIALAKÍTÁS

A helyi védelem alatt álló területen csak utcára merőleges gerincű magastetős lakó- és melléképület építhető.

Az épületek tervezése során illeszkedni kell a meglévő beépítéshez mind tömegformálás, mind tető hajlásszög, mind a tetőforma, mind a párkánymagasság tekintetében

MAGASSÁG

Az új épületek tömegformálása és magassági kialakítása során illeszkedni kell a szomszédos épületek épületmagasságához.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A helyi védett terület a lakó és melléképületek tetőhajlása 35 és 45 fok közötti lehet.

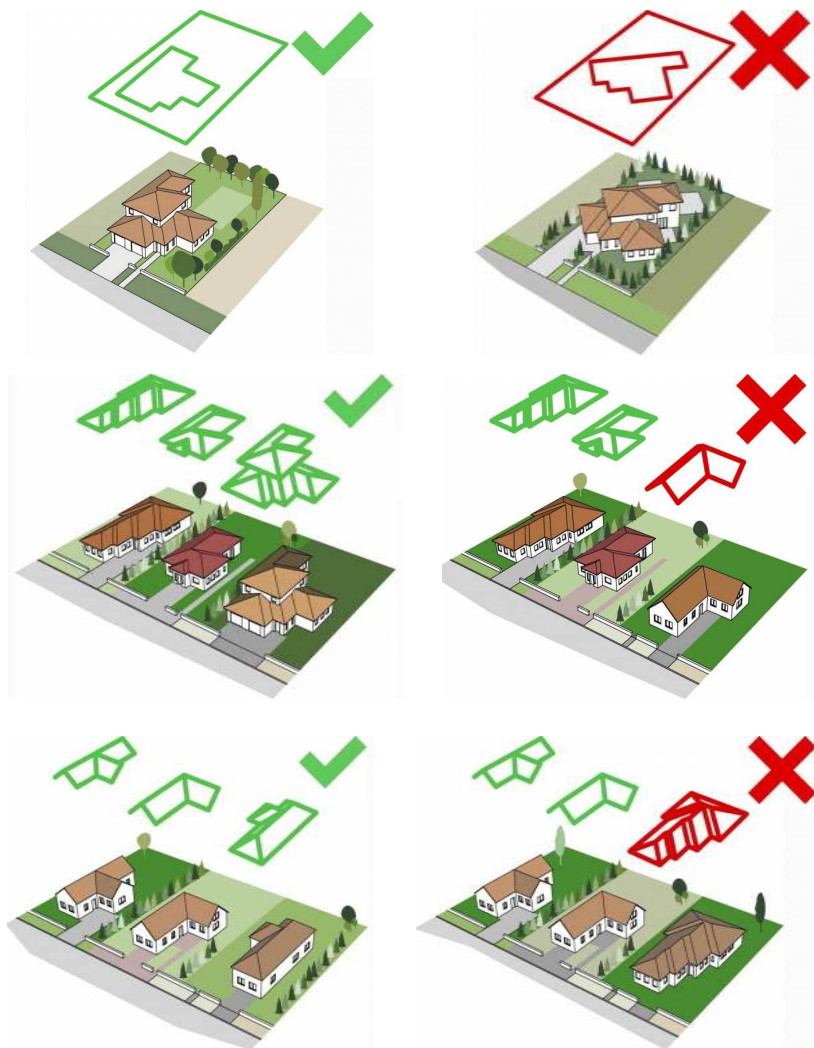
SZÍNEK

Az épületek színezésénél az egységességre, a pasztell árnyalatú földszínek használatára kell törekedni. Rikító színek nem használhatóak üzleti célból sem.

ÁTALAKULÓ LAKÓ TELEPÜLÉSRESZ

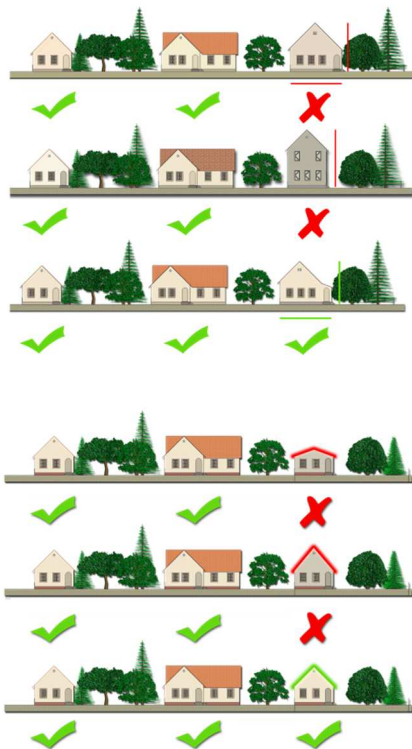
TELEPÍTÉS

Új épületek telepítése a meglévő épületek homlokvonalának figyelembe vételével történhet.

Az épületeket a telek oldalhatárával párhuzamosan javasolt elhelyezni.

TETŐKIALAKÍTÁS

Az épületek tervezése során illeszkedni kell a meglévő beépítéshez mind tömegformálás, mind tető hajlásszög, mind a tetőforma, mind a párkánymagasság tekintetében.

MAGASSÁG

A kialakuló üres telkek, esetleg az elbontásra kerülő épületek helyett épülő új épületek tömegformálása és magassági kialakítása

TETŐHAJLÁSSZÖG

Az átalakuló lakó településrész családi házainak környezetében javasolt magastetős házat építeni.

Lapostető az erősen lejtős telkeken javasolt.

A településen az épületek kialakítása során illeszkedni kell a meglévő beépítéshez mind tömegformálás, mind tető hajlásszögek, mind párkánymagasságok tekintetében.

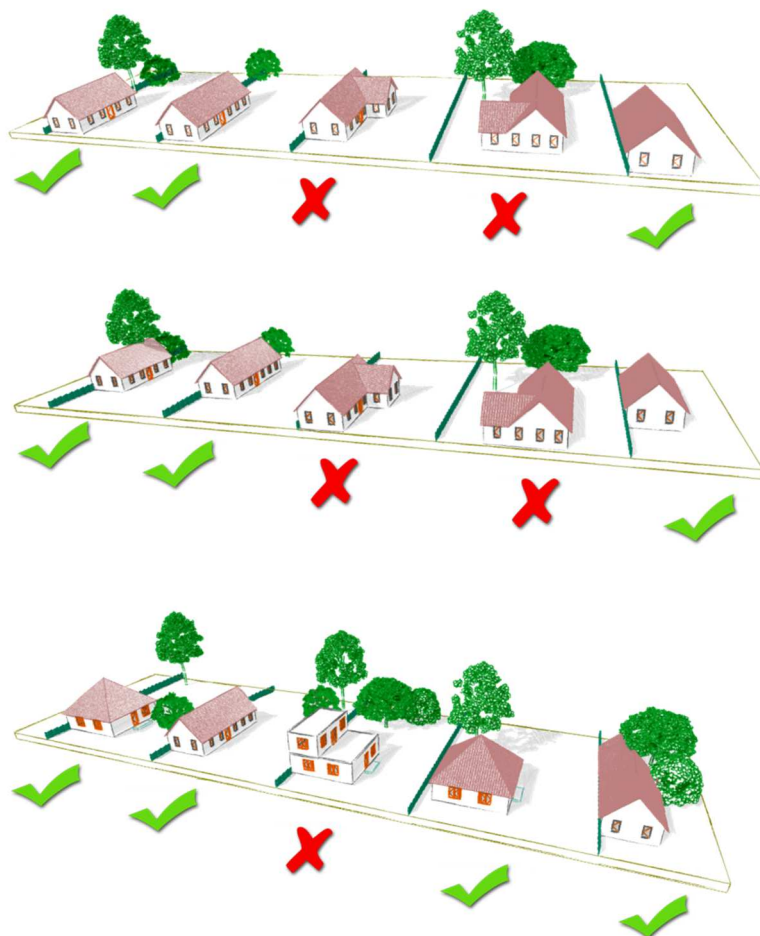
SZÍNEK

Az épületek színezésénél az egységességre, a pasztell árnyalatú földszínek használatára kell törekedni. Rikító színek nem használhatóak üzleti célból sem.

ÜDÜLŐTERÜLET TELEPÜLÉSRÉSZ

TELEPÍTÉS

Az épületeket a telek oldalhatárával párhuzamosan javasolt elhelyezni.

TETŐKIALAKÍTÁS

Az épületek tervezése során illeszkedni kell a meglévő beépítéshez mind tömegformálás, mind tető hajlásszög, mind a tetőforma, mind a párkánymagasság tekintetében

MAGASSÁG

A kialakuló üres telkek, esetleg az elbontásra kerülő épületek helyett épülő új épületek tömegformálása és magassági kialakítása

TETŐHAJLÁSSZÖG

Az üdülőterület lakóépületei környezetében javasolt a magastetős ház építése, a magastető hajlásszöge 20-45 fok közötti legyen.

A településrészen az épületek kialakítása során figyelembe kell venni a szomszédos épületek építészeti kialakítását

SZÍNEK

Az épületek színezésénél az egységességre, a pasztel árnyalatú földszínek használatára kell törekedni. Rikító színek nem használhatóak üzleti célból sem.

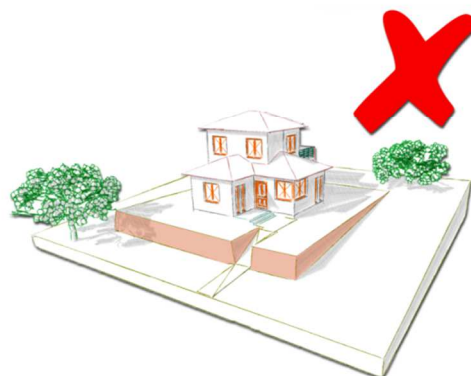

TEREPALAKÍTÁS

Erősen lejtős területen az épületek telepítésénél figyelembe kell venni a lejtésviszonyokat. Az épületeket a terephez igazítva kell elhelyezni. Tereprendezésnél sem nagy rézsűk, sem nagy bevágások kialakítása nem javasolt.

KERÍTÉSEK

A helyi védett település részen (Táncsics, Petőfi és Kossuth utca) a hagyományosan kialakult, jellemzően utcafronti épülettel egybeépült tömör kőkerítések, később vakolt tömör kerítések épültek, a ház folytatásaként, tornácvégeken bejárati ajtóval. Az illeszkedés szabályát követve utcafrontra épült házak között hagyományosan épített kő vagy falazott, vakolt kerítés építhető, anyaghasználat és színe az épületekhez igazodjon.

KERTEK

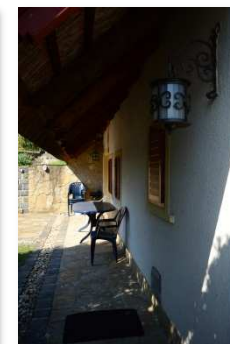
Pákozdon is jellemző a háztáji gazdálkodás, ezért a családi házas lakóterület kertjei többnyire haszon-növényekkel beültetettek, gondozottak. Az előkertek, oldalkertek és az ingatlanok előtti közterületek gondozottak.

ERKÉLYEK, TORNÁCOK, TERASZOK

A településen a tornácok a hagyományos falusi településkép meghatározó elemei. A jellemző épülettípuson az utcafrontra épített ház gyalogos bejárója közvetlenül az utcáról nyílik. A homlokzati ajtók általában üvegezettek. A tornácokat korábban beépítették, azonban a mostani felújításoknál a meglévő tornácok eredeti állapotukban megmaradnak. Új épületek is több esetben tornáccal épülnek.

AJTÓK, ABLAKOK

A hagyományos fa nyílászáró eredeti állapotában jellemzően az Ófalu épületein találhatóak. Az ablakok és ajtók színe zöld, tölgy, esetenként cseresznye színű. A fehér műanyag nyílászáró nem jellemzőek a településen egy-egy mai épületen megtalálhatóak. A településképi szempontból is javasolt fa nyílászárók elterjedtek.

HOMLOKZATKÉPZÉS

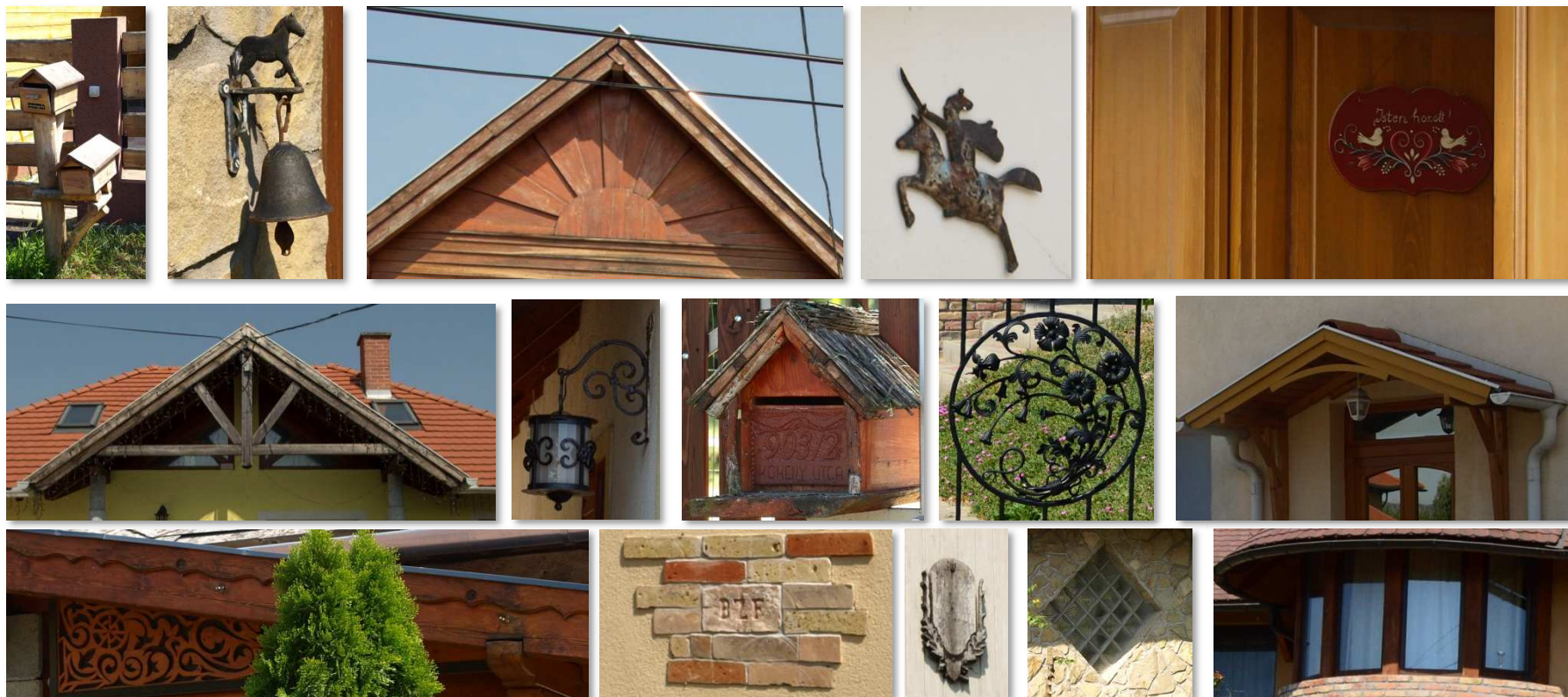
Pákozdson a hagyományosan a vakolt, egyszerű tagozattal díszített homlokatkialakítás a jellemző. Az új épületek homlokzati kialakításánál több helyen megtalálható a kő, illetve a téglalburkolat. A homlokzatképzésnél minden esetben a vakolt felületeket, vakolatdíszeket, párkányokat kell előtérbe helyezni, természetes anyagokkal díszítve, kiegészítve.

RÉSZLETEK

Az építészetben is, mint a művészeti ágak mindegyikében a részletek alapvetően meghatározzák, hatással vannak az egész kép, látvány kialakítására. Egyre több igényesen kialakított épület- és kerítész részlet, erkélykialakítás lelhető fel a településen, ezekre a jövőben is érdemes hangsúlyt fektetni.

MAI PÉLDÁK

6

Pákozdton a felújított épületek az eredeti épületek formai kialakítását, épülettömegét megőrizték. Az új épületek tömegformálása és tetőkialakítása igazodik a településen jellemző földszintes, magastetős kialakításhoz.

UTCÁK, TEREK

7

Pákozdon a közterületek település szinten kialakultak a település történelme során. A kialakult utcakép a fák előtti lombos, ligetszerű megjelenését településképileg meg kell tartani. Az épületek előtti közterületen növényzet telepítése javasolt. A telepíthető utcai növények a közepes lombkoronájú, lombos vagy örökzöld fa, cserje és alacsony virágos növényzet. Lédús gyümölcsű haszonnövények járda közelébe nem telepíthetők, hogy a járdára ne hullassanak gyümölcsöt. A közterületen lévő közkutak, utcabútorok, növényzet a település arculatát meghatározzák, ezek karbantartásáról és védelméről gondoskodni kell.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

8

Pákozd területén a hirdetések változatos formákban főként a Budai út mentén találhatóak. Ezen kívül megtalálhatóak kerítéseken és falfelületeken is. Hirdetések, cégek elhelyezhetők az önkormányzat által kihelyezett hirdetőtáblákon. Az önkormányzat hirdetőfelületei igényes kialakításúak.

IMPRESSZUM

9

PÁKOZD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Pákozd honlapcíme: www.pakozd.hu
Pákozd postai címe: 8095 Pákozd, Hősök tere 9.
Telefon: +36 22/258-403
Polgármester: Takács János
Polgármester emailcíme: polgarmester@pakozd.hu
Főpítész: Kun Tímea
SZÖVEG, FOTÓ, Grafika: Fehér Vártervező Kft. Székesfehérvár, Rába utca 22.

Pákozd, 2017.október